

Z wokandy. Kiedy można odebrać mandat wójtowi?

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 23, grudzień 2022 14:01

Gabriela Trocka

Odsłony: 966

WSA we Wrocławiu rozstrzygnął kwestię wygaśnięcia mandatu Wójta. Sąd jednoznacznie stwierdził, iż przed podjęciem uchwały o wygaśnięciu mandatu należy umożliwić wójtowi złożenie wyjaśnień. Ponadto w przypadku rozstrzygania kwestii niepołączalności mandatu włodarza gminy oraz prowadzenia przez niego działalności gospodarczej, należy kierować się konstytucyjną zasadą proporcjonalności. Formalne, lecz nienadmierne naruszenie nie powinno nieść za sobą skutków takich jak to rażące.

Rada Gminy podjęła uchwałę w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu Wójta Gminy z powodu naruszenia ustawowych zakazów łączenia funkcji wójta z wykonywaniem funkcji członka zarządu spółki prawa handlowego i posiadania w spółce prawa handlowego udziałów przedstawiających więcej, niż 10% kapitału zakładowego. Organ Gminy powołał się na art. 18 ust. 2 pkt 15 u.s.g. i art. 492 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy. Według Rady Wójt naruszyła przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne w związku z jej członkostwem w zarządzie spółki z.o.o.

Skarżąca (pozbawiona mandatu wójt) wniosła na powyższą uchwałę skargę do WSA zarzucając obrazę prawa materialnego poprzez przyjęcie, że łączyła funkcje Wójta z wykonywaniem funkcji lub prowadzeniem działalności gospodarczej.

Wskazała, że przed rozpoczęciem procedury wyborczej, na skutek której została Wójtem 23 listopada 2018 r., prowadziła jednoosobową działalność gospodarczą oraz pełniła funkcje członka zarządu w spółce z o.o. i posiadała 50% udziałów w tej spółce. 3 dni przed wyborem skarżącej na włodarza gminy jednak Zgromadzenie Udziałowców spółki odwołało ją z funkcji członka zarządu, natomiast dzień przed wyborem złożyła wniosek o wykreślenie z ewidencji gospodarczej. Dodatkowo jeszcze przed wyborem zawarła ze współnikiem przedwstępną umowę sprzedaży przysługujących jej w spółce udziałów, na mocy której skarżąca zobowiązała się do sprzedaży posiadanych udziałów do 20 lutego 2019 r.

Rada Gminy w odpowiedzi na skargę podkreśliła, że na podstawie dokumentacji skarżąca posiadała udziały w spółce do 26 kwietnia 2019 r., przekraczając tym samym ustawowy termin zbycia o ponad 2 miesiące. W ocenie rady nie mają znaczenia podkreślane przez skarżącą trudności związane ze zbyciem udziałów.

WSA na wstępie zaznaczył, że zgodnie z art. 492 par. 1 pkt 5 Kodeksu Wyborczego wygaśnięcie mandatu wójta następuje wskutek naruszenia ustawowych zakazów łączenia funkcji wójta z wykonywaniem funkcji lub prowadzenia działalności gospodarczej, określonych w odrębnych przepisach. W myśl art. 4 pkt 5 i 6 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne w zw. z art. 2 pkt 6 wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast w okresie zajmowania stanowisk lub pełnienia funkcji, nie mogą: posiadać w spółkach prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego - w każdej z tych spółek - pkt 5; prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności; nie dotyczy to działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego, a także pełnienia funkcji członka zarządu na podstawie umowy o świadczenie usług zarządzania, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. z 2019 r. poz. 1885) – pkt 6.

W myśl art. 492 § 2 Kodeksu wyborczego, wygaśnięcie mandatu wójta z przyczyn, o których mowa w §

Z wokandy. Kiedy można odebrać mandat wójtowi?

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 23, grudzień 2022 14:01

Gabriela Trocka

Odslony: 966

1 pkt 1, 2 i 5 - z wyjątkiem powodów wskazanych w art. 27 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, stwierdza rada gminy, w drodze uchwały, w terminie miesiąca od dnia wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu. Przed podjęciem uchwały o wygaśnięciu mandatu należy umożliwić wójtowi złożenie wyjaśnień.

Z ostatniego powołanego przepisu wynika, że przed podjęciem uchwały o wygaśnięciu mandatu w tym przypadku wójta, rada gminy zobowiązana jest umożliwić wójtowi złożenie wyjaśnień, jednocześnie informując go o przedmiocie wszczętego postępowania i konkretnych stawianych mu zarzutach. Prowadząc postępowanie wyjaśniające Rada Gminy ma obowiązek stosować się do wymogów zawartych w art. 492 § 2 Kodeksu wyborczego i przed podjęciem uchwały, powinna umożliwić wójtowi złożenie wyjaśnień. Wymagają tego standardy demokratycznego państwa prawa, zgodnie z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z powyżej wskazanej zasady konstytucyjnej wynika, że takie postępowanie powinno być wnikliwe i transparentne.

W sprawie Rada Gminy podejmując zaskarżoną uchwałę naruszyła procedurę określoną w art. 492 § 2 Kodeksu wyborczego. W sprawie brak jest dowodów potwierdzających, że Rada Gminy przed podjęciem uchwały umożliwiła Wójtowi złożenie wyjaśnień. Z protokołu sesji Rady Gminy z 29 maja 2020 r. wynika, że projekt uchwały w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu Wójta Gminy Z. został wprowadzony do porządku obrad na tejże sesji. W sesji nie uczestniczyła Wójt, co oznacza że nie mogła złożyć wyjaśnień na tej sesji przed podjęciem zaskarżonej uchwały. Podkreślenia wymaga, iż Rada Gminy nie wykazała, aby po zmianie porządku obrad na sesji 29 czerwca 2020 r. w związku z zamiarem podjęcia uchwały o wygaśnięciu mandatu, wezwała Wójta do złożenia wyjaśnień i wyznaczyła w tym celu jakikolwiek termin.

Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z 13 marca 2007 r., sygn. K 8/07 (OTK-A 2007/3/26) stwierdził, że istnieje możliwość pozbawienia mandatu na zasadach przewidzianych w ustawie i z przyczyn koniecznych w demokratycznym państwie prawa, jednakże przyczyny te podlegają kontroli konstytucyjności z punktu widzenia proporcjonalności przyczyn decydujących o przekreśleniu wyniku wyborów. Nakaz zachowania proporcjonalności normowania powoduje, że przyczyna decydująca o wygaśnięciu mandatu musi być na tyle poważna, aby zniweczenie wyników wyborów było usprawiedliwione w świetle tego właśnie standardu konstytucyjnego.

WSA stwierdził, że w okolicznościach analizowanej sprawy należało uwzględnić, że skarżąca już przed złożeniem ślubowania podjęła kroki zmierzające do zbycia udziałów w spółce i ostatecznie zbyła je po upływie 5 miesięcy od ślubowania. W takich okolicznościach sprawy stwierdzenie wygaśnięcia mandatu narusza konstytucyjną zasadę proporcjonalności. Mimo formalnego, ale nie nadmiernego naruszenia zakazu przez Wójta, naruszenie to nie podważa celu wprowadzenia zakazu i nie powoduje skutku w postaci wygaśnięcia mandatu.

III SA/Wr 259/20 - Wyrok WSA we Wrocławiu